

Handreiking familiegroepsplan voor burgers (bij vrijwillige jeugdhulp)

Maak uw eigen plan

Voor ieder mens geldt dat er tijden zijn dat het goed gaat en dat het minder goed gaat. In een situatie dat het wat minder gaat, is niet altijd duidelijk hoe u dit kunt veranderen. Toch heeft het altijd zin daarover na te denken. Wanneer u er alleen niet meer uitkomt, zullen mensen die het belangrijk vinden dat het goed gaat met u of met uw kinderen, graag willen meedenken. De eerste stap, eerlijk te zeggen wat er aan de hand is, kan moeilijk zijn. Toch is het de moeite waard!

Bij zorgen over de opvoeding van uw kinderen kan het zijn dat er hulpverlening nodig is. Per 2015 is het zo dat u het recht heeft om een eigen plan te maken voor deze hulp. Dus voordat buitenstaanders besluiten nemen, kunt u samen met de mensen die u goed kennen nadenken over welke oplossingen het beste bij u passen. De hulpverlener neemt vervolgens uw plan als uitgangspunt voor de hulpverlening.

Stappenplan familiegroepsplan

Zelf een plan maken, hoe doe je dat eigenlijk?

1. Deel uw zorgen met mensen die dichtbij u staan. Mensen die het belangrijk vinden dat het goed met u en/of uw gezinsleden gaat. Vraag deze familie, vrienden en/of andere bekenden om met u mee te denken over oplossingen.
2. Vraag of de mensen die u uitnodigt ook willen nadenken wie er nog meer kunnen meedenken. Hoe groter de groep, hoe meer manieren van denken en kijken en hoe beter de oplossingen!
3. Wie kan er voorzitter zijn als jullie samen een plan maken? Het is prettig als iemand de afspraken op papier zet en ervoor zorgt dat iedereen de kans krijgt om te zeggen wat hij of zij wil.
4. Welke informatie hebben jullie nodig om met elkaar tot goede oplossingen te komen? Dat kan informatie zijn over een ziekte of aandoening, over vormen van hulp of over wat er al geprobeerd is.
5. Zijn er hulpverleners of andere professionals betrokken bij de situatie? Vraag of zij informatie willen delen of aanwezig willen zijn om kennis te maken met de mensen om u heen.
6. Begin met een duidelijke vraag waar jullie met elkaar over gaan nadenken. Bijvoorbeeld: 'hoe zorgen we ervoor dat de kinderen veilig kunnen opgroeien', 'wat is ervoor nodig om een opname van onze zoon te voorkomen' of 'hoe zorgen we ervoor dat moeder duidelijker grenzen stelt'.
7. Kom bij elkaar op een moment waarop jullie ruim de tijd hebben. Spreek niet af hoe lang het mag duren. Jullie zijn pas klaar als er een plan is waar iedereen het mee eens is. Dat kost tijd. Het is het waard om die tijd te nemen.
8. Begin jullie bijeenkomst met kennismaken en het delen van informatie. Wat is er precies aan de hand? Is de vraag voor iedereen helder? Wat is er al gebeurd? Hulpverleners kunnen hier ook bij aanwezig zijn.
9. Sluit deze ronde van informatie uitwisselen af met een korte pauze. De aanwezige professionals vertrekken. Zij zijn er niet bij als jullie het plan gaan maken. Zo zorgt u ervoor dat het uw/jullie plan wordt.
10. Maak daarna met elkaar een plan met oplossingen. Het plan geeft antwoord op de vraag van de bijeenkomst. Spreek duidelijk af wie wanneer wat doet.
11. Spreek af wanneer jullie elkaar weer zien om te bespreken hoe het gaat met doen wat in het plan staat.
12. Spreek af wat jullie doen als de situatie verandert of als dingen anders gaan dan is afgesproken.
13. Zijn er vragen voor hulp van professionals? Vraag om deze hulp en breng de hulpverlener op de hoogte van jullie plan. Zo weet de hulpverlener wat hij moet doen en gaat hij of zij niet zelf iets voor u bedenken.
14. Zet alle afspraken op een groot papier. Wat jullie gaan doen, wie het doet en wanneer dat gebeurt. Loop aan het eind de afspraken nog eens door met elkaar en als iedereen het ermee eens is, zet iedereen zijn naam erop. Jullie plan is af!
15. Eén iemand zet het plan in de computer en stuurt het naar alle aanwezigen. Stuur het, als die er zijn, ook naar betrokken hulpverleners.

Baas over oplossingen

Met mensen die dichtbij u staan een plan maken dat uitgangspunt is voor hulp, zorgt ervoor dat u meer regie heeft. Dat betekent dat u de baas blijft over wat er aan de hand is en hoe u dat gaat oplossen. Het plan is de eerste stap.

Een plan en dan...

Niets ligt vast in het leven. Er gebeuren soms dingen waardoor alles anders wordt. Dan past uw plan niet meer. Het betekent niet dat uw plan slecht was of dat een plan van een hulpverlener beter was geweest. Het betekent dat het tijd is voor een nieuw plan of een aangepast plan! Misschien is uw vraag nu wel anders. Begin daar: wat heeft u nu nodig? Wie kan er met u meedenken?

Lukt het niet?

Soms lukt het niet om iedereen bij elkaar te krijgen. Door ruzie, ingewikkelde relaties of een andere reden. Weet dat de gemeente de wettelijke opdracht heeft u te ondersteunen bij het maken van uw eigen plan. Dit hoort onafhankelijk van de hulpverlening te gebeuren. Vraag bij uw gemeente naar de mogelijkheden.

Een voorbeeld van ondersteuning is een Eigen Kracht-conferentie. Dit is een manier om samen met familie, vrienden en andere bekenden een plan te maken. Een onafhankelijke coördinator helpt om mensen en informatie bijeen te brengen. Daarbij bepalen jullie zelf hoe dat moet gebeuren. Dat geldt ook voor het maken van jullie plan. De coördinator bemoeit zich hier niet mee.

Handreiking familiegroepsplan voor burgers (als er sprake is van dreigend ingrijpen)

Recht op uw eigen plan

Sinds 1 januari dit jaar hebben ouders en kinderen recht op een eigen plan als er problemen zijn bij de opvoeding. In de Jeugdwet heet dit het familiegroepsplan. Maakt u met familie en bekenden zo'n plan, dan moet de hulpverlening daarmee werken. Het gaat immers om u en uw kinderen, dus ligt het voor de hand dat u aangeeft hoe u de vraag wilt oplossen en wat u daarbij nodig heeft.

Ervaring heeft geleerd dat gezinnen die met familie en bekenden een plan maken tot betere oplossingen komen dan wanneer een hulpverlener voor u een plan moet bedenken. Dat is ook logisch: u kent de situatie het best en als de mensen om u heen meedenken, komen er vaak al snel goede ideeën boven. Staat er in het plan dat er op een bepaald punt hulpverlening nodig is, dan gaat de hulpverlening daarover met u in gesprek. Uw plan bepaalt welke hulp geboden wordt en hoe dat gedaan wordt.

Voorwaarden van een jeugdbeschermer

Een hulpverlener of de gemeente kan nooit eisen stellen aan het plan. Dan wordt het immers niet uw plan. Als echter een jeugdbeschermingsmaatregel dreigt, een ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing, dan kan een jeugdbeschermer voorwaarden stellen voor een veilige opvoeding. De jeugdbeschermer heeft de wettelijke taak om de veiligheid van kinderen te beschermen, liefst in samenwerking met de mensen om wie het gaat. Daarom mag hij of zij die voorwaarden stellen.

Voorbeelden van voorwaarden zijn: 'de kinderen mogen niet alleen in huis zijn met...', 'de kinderen moeten 's ochtends ontbijten' of 'de kinderen slapen in hun eigen bed'. Deze voorwaarden worden voorafgaand aan het maken van het plan genoemd zodat iedereen er ook vragen over kan stellen. Bij het maken van het plan nemen jullie de voorwaarden mee. De jeugdbeschermer keurt het plan goed als de voorwaarden zijn verwerkt in de oplossingen.

Stappenplan familiegroepsplan

Zelf een plan maken, hoe doe je dat eigenlijk?

1. Deel uw zorgen met mensen die dichtbij u staan. Mensen die het belangrijk vinden dat het goed met u en/of uw gezinsleden gaat. Vraag deze familie, vrienden en/of andere bekenden om met u mee te denken over oplossingen.
2. Vraag of de mensen die u uitnodigt ook willen nadenken wie er nog meer kunnen meedenken. Hoe groter de groep, hoe meer manieren van denken en kijken en hoe beter de oplossingen!
3. Wie kan er voorzitter zijn als jullie samen een plan maken? Het is prettig als iemand de afspraken op papier zet en ervoor zorgt dat iedereen de kans krijgt om te zeggen wat hij of zij wil.
4. Welke informatie hebben jullie nodig om met elkaar tot goede oplossingen te komen? Dat kan informatie zijn over een ziekte of aandoening, over vormen van hulp of over wat er al geprobeerd is.
5. Zijn er hulpverleners of andere professionals betrokken bij de situatie? Vraag of zij informatie willen delen of aanwezig willen zijn om kennis te maken met de mensen om u heen.
6. Begin met een duidelijke vraag waar jullie met elkaar over gaan nadenken. Bijvoorbeeld: 'hoe zorgen we ervoor dat de kinderen veilig kunnen opgroeien', 'wat is ervoor nodig om een opname van onze zoon te voorkomen' of 'hoe zorgen we ervoor dat moeder duidelijker grenzen stelt'.
7. Kom bij elkaar op een moment waarop jullie ruim de tijd hebben. Spreek niet af hoe lang het mag duren. Jullie zijn pas klaar als er een plan is waar iedereen het mee eens is. Dat kost tijd. Het is het waard om die tijd te nemen.
8. Begin jullie bijeenkomst met kennismaken en het delen van informatie. Wat is er precies aan de hand? Is de vraag voor iedereen helder? Wat is er al gebeurd? Hulpverleners kunnen hier ook bij aanwezig zijn. Als er voorwaarden zijn voor de veiligheid dan zullen deze nu worden benoemd.
9. Sluit deze ronde van informatie uitwisselen af met een korte pauze. De aanwezige professionals vertrekken. Zij zijn er niet bij als jullie het plan gaan maken. Zo zorgt u ervoor dat het uw/jullie plan wordt.
10. Maak daarna met elkaar een plan met oplossingen. Het plan geeft antwoord op de vraag van de bijeenkomst. Spreek duidelijk af wie wanneer wat doet.

11. Spreek af wanneer jullie elkaar weer zien om te bespreken hoe het gaat met doen wat in het plan staat.
12. Spreek af wat jullie doen als de situatie verandert of als dingen anders gaan dan is afgesproken.
13. Zijn er vragen voor hulp van professionals? Vraag om deze hulp en breng de hulpverlener op de hoogte van jullie plan. Zo weet de hulpverlener wat hij moet doen en gaat hij of zij niet zelf iets voor u bedenken.
14. Zet alle afspraken op een groot papier. Wat jullie gaan doen, wie het doet en wanneer dat gebeurt. Loop aan het eind de afspraken nog eens door met elkaar en als iedereen het ermee eens is, zet iedereen zijn naam erop. Jullie plan is af!
15. Eén iemand zet het plan in de computer en stuurt het naar alle aanwezigen. Stuur het, als die er zijn, ook naar betrokken hulpverleners.

Baas over oplossingen

Met mensen die dichtbij u staan een plan maken dat uitgangspunt is voor hulp, zorgt ervoor dat u meer regie heeft. Dat betekent dat u de baas

blijft over wat er aan de hand is en hoe u dat gaat oplossen. Het plan is de eerste stap.

Een plan en dan...

Niets ligt vast in het leven. Er gebeuren soms dingen waardoor alles anders wordt. Dan past uw plan niet meer. Het betekent niet dat uw plan slecht was of dat een plan van een hulpverlener beter was geweest. Het betekent dat het tijd is voor een nieuw plan of een aangepast plan! Misschien is uw vraag nu wel anders. Begin daar: wat heeft u nu nodig? Wie kan er met u meedenken?

Lukt het niet?

Soms lukt het niet iedereen bij elkaar te krijgen. Door ruzie, ingewikkelde relaties of een andere reden. Weet dat de gemeente de wettelijke opdracht heeft u te ondersteunen bij het maken van uw eigen plan. Dit hoort onafhankelijk van de hulpverlening te gebeuren. Vraag bij uw gemeente naar de mogelijkheden.

Een voorbeeld van ondersteuning is een Eigen Kracht-conferentie. Dit is een manier om samen met familie, vrienden en andere bekenden een plan te maken. Een onafhankelijke coördinator helpt om mensen en informatie bijeen te brengen. Daarbij bepalen jullie zelf hoe dat moet gebeuren. Dat geldt ook voor het maken van jullie plan. De coördinator bemoeit zich hier niet mee.

mei 2015, Eigen Kracht Centrale

Dit werk valt onder een Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 4.0 Internationaal-licentie.

Heeft u naar aanleiding van deze handreiking nog vragen? Wij beantwoorden deze graag.
Eigen Kracht Centrale 038 - 422 25 26

Een overzicht van de regionale medewerkers vindt u op www.eigen-kracht.nl/contact/regios/

De stichting Eigen Kracht Centrale zorgt reeds sinds 2000 dat de regie bij burgers ligt, ook in situaties waarin dat moeilijker is. De ervaringen met duizenden plannen van burgers met hun netwerk is mede aanleiding geweest voor het opnemen van het familiegroepsplan in de Jeugdwet. Voor gemeenten schreef de stichting het 'Witboek familiegroepsplan' om op de vragen over het familiegroepsplan antwoord te geven.

www.eigen-kracht.nl